

ПДАУ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**30 вересня
2021**

**Всеукраїнська
науково-практична інтернет-конференція**

**«Інновації управління продуктивністю
та поліпшення якості зерна пшениці озимої»,**

присвячена професору Г. П. Жемелі

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	11
1. ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ ВИРОЩУВАННЯ, ЗБЕРІГАННЯ ТА ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА	
<i>Баган А. В., Лисак В. М.</i>	
Особливості застосування інокуляції у технології вирощування гороху посівного	13
<i>Бараболя О. В.</i>	
Хліб всьому голова.....	15
<i>Бараболя О. В., Олефір О. М., Доронін С. М.</i>	
Незмінні показники якості зерна при вирощуванні пшениці.....	18
<i>Барат Ю. М., Барат М. Ю.</i>	
Формування врожайності та якості зерна пшениці озимої залежно від елементів технології вирощування.....	20
<i>Біда П. І., Михалочко М. Є.</i>	
Еколого безпечне землеробство на осушених торфових ґрунтах Полісся.....	23
<i>Білоножко В. Я., Коробко О. О.</i>	
Формування фотосинтетичної продуктивності посівів нуту за дії гербіциду та біологічних препаратів	26
<i>Білоножко В. Я., Расевич В. В., Коробко О. О., Виноградова О. М.</i>	
Селекційно-генетичне поліпшення вихідного матеріалу цукрової кукурудзи	29
<i>Білявський Ю. В, Білявська Л. Г.</i>	
Сучасні напрями використання жита звичайного [озимого] (<i>Secale cereale</i> L.)	32
<i>Василишина О. В.</i>	
Перспективні напрями первинної обробки та зберігання плодово-ягідної продукції.....	35
<i>Гангур В. В., Котляр Я. О.</i>	
Вплив попередників на якість зерна пшениці озимої у сівоzmінах Лівобережного Лісостепу України	37
<i>Горобець М. В., Писаренко П. В., Чайка Т. О.</i>	
Значення магнію Mg у житті рослин.....	40

Домішкевич І. М.

Урожайність гібридного насіння кукурудзи залежно від схеми та густоти посіву материнських та батьківських форм 46

Коваленко Є. Г.

Обробіток ґрунту під пшеницю озиму у ВП НУБіП України
«Агрономічна дослідна станція» 48

Ковра Ю. В., Станкевич Г. М., Кац А. К.

Дослідження рівноважної вологості зерна пшениці, обробленої
електромагнітним полем вкрай низьких частот 52

Ларіонова М. Д.

Біологічна активність ґрунту посівів ячменю ярого у короткоротаційних
сівозмінах 55

Левченко В. Б., Ганжалюк Т. С.

Особливості вирощування посадкового матеріалу ялини європейської
(*Picea abis*) в умовах Державного підприємства Зарічанське лісове
господарство 58

Марініч Л. Г., Дудник А. М.

Особливості вирощування горошку посівного (озимого) на насіння 61

Марініч Л. Г., Самойленко Е. В.

Технологія вирощування люцерни на кормові цілі 63

Марініч Л. Г., Сулим А. В., Сенько Е. В.

Особливості вирощування стоколосу безостого на кормові цілі 66

Оберемок В. М., Іванов О. М., Арендаренко В. М.

Практика використання електромагнітного поля для передпосівної
обробки насіння сільськогосподарських культур 69

Омеліч М. В.

Вимоги до пивоварних сортів ячменю ярого 72

Онофрієнко А. І., Касатов В. А., Усенко С. А., Корецька Є. М., Ничик О. В.

Перспективи та методи вирощування ріпаку на території України 74

Опара М. М.

Технологія вирощування пшениці озимої за органічного землеробства
(на прикладі ПП «Агроекологія» Шишацького району
Полтавської області) 77

Піщаленко М. А., Гавриленко Т. В.

Вплив біопрепаратів на водний режим рослин огірка 79

Піщаленко М. А., Свириденко П. М.

Вплив властивостей насіннєвого матеріалу олійних культур на
пошкоджуваність шкідниками 83

<i>Рожко В. М., Матісько В. М.</i>	
Урожайність пшениці ярої у короткоротаційних сівозмінах	86
<i>Сахно Т. В., Семенов А. О.</i>	
Вплив УФ-випромінювання на водопоглинання пшениці озимої	89
<i>Семенов А. О., Сахно Т. В.</i>	
Перспективні напрямки стимуляції росту пшениці під дією УФ-опромінювання в передпосівній обробці.....	92
<i>Соляник В. А.</i>	
Особливості вирощування пшениці озимої в умовах Полтавської області.....	95
<i>Сокирко М. П., Білявський Ю. В., Білявська Л. Г.</i>	
Якість зерна беззмінного жита озимого	97
<i>Тригуб О. В., Куценко О. М., Ляшенко В. В.</i>	
Оцінка рівня врожайності сортів гречки	100
<i>Усенко С. А., Корецька Є. М., Онофрієнко А. І., Касатов В. А., Ничик О. В.</i>	
Використання відходів рослинництва для виробництва біогазу в Україні	104
<i>Філоненко С. В., Кочерга А. А., Пупко О. С.</i>	
Передпосадкова обробка регуляторами росту садивних коренеплодів буряків цукрових: перспективи та доцільність заходу.....	106
<i>Філоненко С. В., Попов О. О.</i>	
Аналіз ефективності позакореневого внесення мікроелементів на посівах кукурудзи	109
<i>Філоненко С. В., Райда В. В.</i>	
Ефективність та доцільність застосування регуляторів росту на буряках цукрових	112
<i>Харченко Л. Я., Харченко М. Ю.</i>	
Перспективні для використання в селекції зразки цукрової кукурудзи з колекції Устимівської дослідної станції рослинництва	115
<i>Чабан В. І., Клявзо С. П., Подобед О. Ю.</i>	
Потенціал продуктивності зернових культур та його реалізація в північному Степу України.....	118
<i>Шакалій С. М.</i>	
Формування урожайних властивостей сортів пшениці видів <i>Triticum durum</i> і <i>Triticum aestivum</i>	121
<i>Шовкова О.В.</i>	
Сучасні підходи до впровадження ресурсозберігальних технологій вирощування сільськогосподарських культур	124

seed germination of four crop species using an ultrasonic technique. *Expl Agric.* 2010. Vol. 46 (2). P. 231–242.

4. Семенов А. О. Сахно Т. В., Кожушко Г. М. Аналіз ролі УФ-випромінювання на розвиток і продуктивність різних культур. *Світлотехніка та електроенергетика*. 2017. № 2. С. 3–16.

5. Савельєв В. А. Обработка семян пшеницы ультрафиолетовыми лучами. *Вестник с.-х. науки*. 1990. Вып. 3. С. 133–135.

6. Білоконська О. М. Вплив ультрафіолетового випромінювання на життєздатність вегетативних клітин і цист *Azotobacter chroococcum* 2.1. *Сільськогосподарська мікробіологія*. 2018. Вип. 28. С. 86–91.

7. Atmaca B., Evrendilek G. A. Seed Disinfection Methods. *Journal of Agricultural Machinery Science*. 2020. Vol. 16 (3). P. 18–25.

8. Семенов А. О., Бургу Ю. Г., Кожушко Г. М., Маренич М. М., Сахно Т. В. Вплив ультрафіолетового випромінювання на проростання, схожість та ростові процеси насіння пшениці. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2018. № 4 (91). С. 70–75. doi: 10.31210/visnyk2018.04.10

Соляник Валерія Андріївна

здобувач СВО Бакалавр

Полтавський державний аграрний університет

м. Полтава

ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ В УМОВАХ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Пшениця озима – найпоширеніша культура в Україні. Площа, яку виділяють для її вирощування, щороку зростає. Так, під урожай 2019 року пшеницею озимою в Україні засіяно 6,45 млн га, що на 2,8 % більше аналогічного показника 2018 року [2].

Так як кліматичне районування змінилося, то змінилися і технології вирощування більшості культу. І Полтавщина не є виключенням. Саме тому питання правильної технології вирощування вище казаної культури є актуальним.

Велике значення має підготовка ґрунту до посіву та яка культура була попередником, терміни та норми висіву пшениці озимої.

Якісну сівбу забезпечує якісний передпосівний обробіток ґрунту. Під час вибору найбільш прийняттого типу основного обробітку перед посівом необхідно враховувати цілу низку факторів: ґрунтово-кліматичні умови та

зволоження, кількість продуктивної вологи в орному шарі і погодні умови у період проведення обробітку, стан розмноження й розвитку головних потенційних шкідників і хвороб, а також рівень забур'яненості кожного окремого поля тощо [1].

Хорошими попередниками під озимину вважають горох, чорний і зайнятий пар. Також допустимим вважають вирощування після ріпаку, гірчиці, сої, кукурудзи на силос і гречки.

На норми висіву має вплив багато факторів, таких як якість посівного матеріалу, густота і місце посіву, погодні умови під час вегетації, строки сівби. Загальноприйнятою нормою висіву озимини є 4–4,5 мільйонів насінин на гектар.

Глибина посіву напряму впливає на рівномірність та швидкість проростання пшениці озимої. Для того, щоб коренева система гарно розвивалась та добре кущилась, дану культуру слід сіяти на глибину 3–5 см. Якщо посів буде глибшим, за стандартний, то насіння може загинути, а якщо мілкішим – то при зниженні температури воно вимерзне. Але вона може змінюватися в залежності від вологи: якщо ґрунт достатньо зволожений, то глибина буде від 1 до 2 см, а якщо ґрунту не вистачає вологи, то глибина буде від 6 до 8 см.

Терміни сівби не мають певного визначеного терміну, оскільки залежать від температури та вологості повітря. Оптимальною температурою для посіву пшениці озимої є 14–17 °С. Залежно від сорту така кількість пагонів утворюється за 50–60 діб (від сівби до припинення активної вегетації, коли середньодобова температура встановлюється на рівні 5 °С), протягом яких набирається сума температур 560–580 °С. Цього досягають при сівбі її в оптимальні (календарні) строки, встановлені для кожної ґрунтово-кліматичної зони: в Лісостепу і західних районах 10–25 вересня, у Степу 15–25 вересня [3, 4].

Великий ризик зараження кореневими хворобами та пошкодження посіву шкідниками виникає через те, що було рано посіяно дану культуру. Окрім того, стійкість до різкого зниження температури падає, як і при пізньому посіву.

Сьогодні ми маємо багато можливостей для того, щоб отримати максимальні врожаї не тільки озимини, а й інших культур, навіть при найгірших і найнесприятливіших погодних умовах. Але нам слід максимально обережно та розсудливо відноситися до того, як, де і коли сіяти дану культуру.

Список використаних джерел

1. Підготовка ґрунту і сівба озимих культур в агроформуваннях Запорізької області в умовах 2016 року: рекомендації виробництву. Інститут олійних культур НААН, 2016. 24 с.
2. Технологія вирощування озимої пшениці: етапи, нюанси та відмінності

залежно від регіону. URL : <https://superagronom.com/articles/290-tehnologiya-viroschuvannya-ozimoyi-pshenitsi-etapi-nyuansi-ta-vidminnosti-zalejno-vid-regionu>

3. Тищенко В. М. Технологія вирощування озимої пшениці. URL : <https://grain.in.ua/texnologiya-viroshhuvannya-ozimo%D1%97-pshenici.html>.

4. Шевченко М., Десятник Л., Шевченко С. Вирощування озимини в степовій зоні. *Пропозиція*. 2018. № 9. URL : <https://propozitsiya.com/-ua/vyroshchuvannya-ozymyny-v-stepoviy-zoni>.

Сокирко Михайло Петрович

канд. с.-г. наук

Полтавська державна сільськогосподарська дослідна станція

ім. М. І. Вавилова ІС і АПВ НААН

Білявський Юрій Вікторович

канд. біол. наук, старш. наук. співроб.

Білявська Людмила Григорівна

д-р с.-г. наук, доцент

ORCID ID: 0000-0003-3856-7718

Полтавський державний аграрний університет

м. Полтава

ЯКІСТЬ ЗЕРНА БЕЗЗМІННОГО ЖИТА ОЗИМОГО

Значення сорту для підвищення врожаю вже доведено наукою і практикою [1]. Невід'ємним елементом ефективного функціонування галузі насінництва є ресурсозберігаючі технології, які б забезпечили виробництво високоякісного насіння в обсягах, потрібних для регіону [2, 3], особливо в жорстких кліматичних умовах. В Україні, перші дослідження з органічного вирощування жита посівного [озимого] (*Secale cereale L.*) були закладені у 1885 р. на Полтавському дослідному полі [4]. Площа дослідної ділянки – 0,4 га. Ґрунт – темно-сірий опідзолений. Агротехніка не змінювалася впродовж усього періоду досліджень (1885–2021 рр.). Кожного року, після збирання врожаю, ґрунт розпушували важкими дисковими боронами, здійснювали оранку плугом на глибину 18–22 см. На весні – з появою сходів бур'янів застосовували культивуацію з боронуванням. Передпосівну культивуацію з боронуванням і сівбу жита озимого здійснювали у другій декаді вересня. Головною особливістю довготривалого полтавського експерименту є його екологічність та органічність: загальна відсутність яких либо добрив та хімічних засобів